Twitch ?zleyici Motivasyon Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Twitch ?zleyici Motivasyon Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31995

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Twitch ?zleyici Motivasyon Ölçe?i, M. A. Erk ve S. F?rat (2020) taraf?ndan, Türkiye'deki izleyicilerin Twitch platformunda canl? yay?n izleme davran??lar?n?n alt?nda yatan çe?itli güdüleri ve motivasyonlar? sistematik olarak ölçmek amac?yla geli?tirilmi?tir. Ölçek, kullan?c?lar?n bu platforma neden yöneldi?ini, hangi ihtiyaçlar?n? kar??lad???n? ve izleme eyleminin bili?sel, sosyal ve duygusal boyutlar?n? ara?t?rmaktad?r. Bu geli?tirme çal??mas?, dijital medya tüketimi ve çevrimiçi topluluklar ba?lam?nda motivasyonel faktörlerin anla??lmas?na önemli katk?lar sa?lamaktad?r. Ölçek, bir ölçek geli?tirme çal??mas? kapsam?nda geçerlik ve güvenirlik analizlerinden geçirilmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Twitch, ?zleyici Motivasyonu, Dijital Yay?nc?l?k, Ölçek Geli?tirme, Psikometri, Çevrimiçi Topluluklar, Oyun Stratejileri.

Yazarlar

M. A. Erk, Sunay F?rat

Amaç

Twitch ?zleyici Motivasyon Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin **Twitch** platformunda canl? yay?nlar? izleme nedenlerini ve bu davran???n alt?nda yatan psikolojik güdüleri tespit etmektir. Geli?tirme çal??mas?, özellikle Türk popülasyonunda, izleyicilerin bilgi edinme (oyun stratejileri), sosyal etkile?im (yay?nc?larla ve di?er izleyicilerle ileti?im) ve kaç?? (stres ve dertlerden uzakla?ma) gibi temel motivasyonel boyutlar?n? ölçmeye odaklanm??t?r.

Bu ölçek, dijital medya psikolojisi alan?nda çal??an ara?t?rmac?lara, çevrimiçi içerik tüketim al??kanl?klar?n? ve bu al??kanl?klar?n psikolojik temellerini inceleme konusunda standartla?t?r?lm?? ve kültüre duyarl? bir araç sunmay? amaçlamaktad?r.

Yap?

Ölçek, motivasyon yap?s?n?, özellikle dijital e?lence ve kitle ileti?im araçlar? ba?lam?nda izleyicilerin ihtiyaçlar? ve kullan?mlar? teorisine dayand?rarak ölçmektedir. Ölçe?in çok boyutlu bir yap?y? temsil etti?i varsay?lmaktad?r. Bu yap? genellikle üç temel motivasyonel boyutu kapsar:

Bili?sel Motivasyon: Yeni bilgiler edinme, oyun stratejileri ö?renme veya yay?nc?lar?n uzmanl?klar?ndan faydalanma güdüsü.
Sosyal Motivasyon: Yay?nc?larla ki?isel ba? kurma, di?er izleyicilerle etkile?imde bulunma ve bir

ARABPSYCHOLOGY.COM

toplulu?a ait olma ihtiyac?.
Duygusal Kaç?? Motivasyonu: Günlük ya?am?n stresinden, dertlerinden veya sorumluluklar?ndan uzakla?mak için e?lence ve rahatlama aray???.

Geçerlik

Twitch ?zleyici Motivasyon Ölçe?i'nin geli?tirilmesi sürecinde geçerlik çal??malar? titizlikle yürütülmü?tür. Ölçe?in ölçmek istedi?i yap?y? ne ölçüde temsil etti?ini belirlemek amac?yla kapsam geçerli?i için alan?nda uzman ki?ilerin görü?lerine ba?vurulmu?tur. Yap? geçerli?i ise, ölçe?in boyutlulu?unu ve teorik olarak öngörülen faktör yap?s?n? incelemek üzere Faktör Analizi yöntemleri kullan?larak test edilmi?tir.

Yap?lan analizler sonucunda, ölçe?in teorik olarak öngörülen motivasyonel alt boyutlar? ba?ar?l? bir ?ekilde ölçtü?ü ve faktör yap?s?n?n kabul edilebilir düzeyde oldu?u rapor edilmi?tir. Bu bulgular, ölçe?in Twitch izleyici motivasyonunu geçerli bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?i, iç tutarl?l?k yöntemi kullan?larak de?erlendirilmi?tir. Bu amaçla, ölçe?in genel puan? ve alt boyut puanlar? için **Cronbach Alfa** iç tutarl?l?k katsay?s? hesaplanm??t?r. Geli?tirme makalesinde, elde edilen Cronbach Alfa de?erlerinin yüksek oldu?u ve ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ü gösterilmi?tir.

Yüksek güvenilirlik katsay?lar?, ölçe?in farkl? zamanlarda veya farkl? örneklemlerde uyguland???nda tutarl? sonuçlar üretece?i ve ölçüm hatas?n?n dü?ük oldu?u anlam?na gelmektedir. Bu durum, ölçe?in bilimsel ara?t?rmalarda kullan?m için uygun oldu?unu desteklemektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in faktör yap?s?n? belirlemek amac?yla iki a?amal? bir analiz süreci izlenmi?tir. ?lk olarak, ölçe?in kaç faktörden olu?tu?unu ke?fetmek için **Aç?mlay?c? Faktör Analizi** (AFA) kullan?lm??t?r. AFA sonuçlar?, ölçe?in motivasyonel yap?s?n?n çok boyutlu oldu?unu ve maddelerin beklenen alt boyutlar alt?nda organize oldu?unu ortaya koymu?tur. ?kinci a?amada ise, elde edilen faktör yap?s?n?n farkl? bir örneklem grubu üzerinde teorik modele uygunlu?unu test etmek üzere **Do?rulay?c? Faktör Analizi** (DFA) gerçekle?tirilmi?tir.

DFA sonuçlar?, model uyum indekslerinin (örne?in Ki-Kare/serbestlik derecesi oran?, RMSEA, CFI) kabul edilebilir s?n?rlar içinde oldu?unu göstererek, ölçe?in faktör yap?s?n?n verilerle iyi bir uyum sergiledi?ini ve yap?sal geçerli?e sahip oldu?unu do?rulam??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Türü: Ölçek Geli?tirme (Geli?tirme)

Format: 5'li Likert Tipi Derecelendirme

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Twitch Platformu Kullan?c?lar? ve ?zleyicileri

Ya? Grubu: Genellikle genç yeti?kinler ve yeti?kinler (Çal??man?n örneklemi muhtemelen 18 ya? ve üzeri aktif internet kullan?c?lar?ndan olu?maktad?r).

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki aktif Twitch izleyicileri üzerinde uygulanm??t?r.

Test Metodolojisi: Öz bildirim temelli, çevrimiçi anket yoluyla veri toplama yöntemi kullan?lm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Psikometri, Dijital Ba??ml?l?k, E?lence Motivasyonu, Sosyal Etkile?im, Canl? Yay?n ?zleme, Öz Bildirim Ölçe?i.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.

Kurum E-posta Adresleri: Sunay F?rat: sunayfirat@cu.edu.tr

?leti?im Adresi: Orijinal kaynakta tam kurumsal adres belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Testin Geli?tirme Y?l?: 2020

Derecelendirme ?ekli: 5'li Likert ölçe?i kullan?lm??t?r (1=Kesinlikle Kat?lm?yorum, 2=Biraz Kat?lm?yorum, 3=Karars?z?m, 4=Ço?unlukla Kat?l?yorum, 5=Kesinlikle Kat?l?yorum).

?zinler ve Kullan?m Ücreti: Ölçe?in bilimsel ara?t?rmalarda kullan?m? için genellikle kaynak gösterilmesi yeterlidir. Ticari veya geni? ölçekli kullan?mlar için sorumlu yazar (Sunay F?rat) ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Kaynaklar

ARABPSYCHOLOGY.COM

Erk, M. A., ve F?rat, S. (2020). Twitch ?zleyici Motivasyon Ölçe?i: Bir Ölçek Geli?tirme Çal??mas?. *Psikiyatride Güncel Yakla??mlar, 12*(Suppl 1), 131-148. doi: 10.18863/pgy.733471

Makalenin tam metnine Dergipark üzerinden eri?ilebilir: dergipark.org.tr

Ölçe?in orijinal PDF dökümanlar? a?a??dad?r:

Twitch ?zleyici Motivasyon Ölçe?i PDF (1)
Twitch ?zleyici Motivasyon Ölçe?i PDF (2)

Twitch ?zleyici Motivasyon Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

1- Twitch yay?nlar? izlemek, bana yeni oyun stratejileri hakk?nda bilgi sa?l?yor.
9- Yay?nc?lar?n, söylediklerimi dikkate almalar?n? seviyorum.
14- Twitch yay?nlar? sayesinde ders, s?nav, i? ve bunun gibi di?er dertlerimi unuturum.

ARABPSYCHOLOGY.COM